

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ РИЗИКАМИ»

Освітньо-професійна програма «Управління екоризиками та біозахист»

Рік навчання 1, семестр I,

форма навчання денна

Галузь знань

10 Природничі науки

Спеціальність

101 Екологія

Освітній рівень магістр

Назва кафедри
та викладач /
викладачі

Кафедра екології

Викладач: Лавріненко Вікторія Михайлівна

Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar: <https://prf.udu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/CV-%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%9B%D0%B0%D0%B2%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-.pdf>

E-mail: v.m.lavrinenko1@npu.edu.ua

Лінк на курс в Moodle (за наявності) *: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=7015>

I. Основна
мета/цілі
навчання

Формування у студентів системи знань про предмет і сутність ризику, вироблення практичних навичок аналізу і оцінки ризиків, розуміння можливостей управління екологічним ризиком для зменшення негативного впливу на стан навколишнього природного середовища, набуття здобувачами вищої освіти компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній
програмі

Освітній компонент обов'язковий

Цикл професійної підготовки

Шифр у навчальному плані: ПП04

III. Обсяг

Кількість кредитів - 3

навчальної дисципліни	Загальна кількість годин - 90
	Лекційні заняття-12
	Семінарські/практичні заняття - 14
	Самостійна робота - 64
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	<p><i>Змістовий тематичний модуль 1 Теоретичні основи понять екологічний ризик, оцінка небезпек та ризиків.</i></p> <p>Тема 1. Загальні концептуальні основи в системі екологічних ризиків.</p> <p>Тема 2. Класифікаційні підходи до оцінки рівнів ризику. Еколого-економічні, соціальні фактори прийнятності ризиків.</p> <p>Тема 3. Оцінка небезпек і ризику аварій техногенних систем.</p> <p><i>Змістовий тематичний модуль 2 Управління екологічними ризиками.</i></p> <p>Тема 1. Методологічні аспекти формування системи управління ризиками.</p> <p>Тема 2. Комплексна система ризик-менеджменту. Функції та технологія управління. Прийнятний ризик як основа управлінських рішень.</p> <p>Тема 3. Управління ризиками для довкілля.</p>
V. Результати навчання	<p>ПР09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.</p> <p>ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.</p> <p>ПР15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.</p> <p>ПР18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.</p> <p>ПР19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>ПР20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.</p>
VI. Порядок та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль – опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання есе), тестові модульні контрольні роботи (15 балів).</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен у 1 семестрі, усні відповіді на питання екзаменаційного білета (1-40 балів).</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p><u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p> <p><u>Під час виконання письмових завдань:</u> повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.</p> <p>Рівень відповідності критеріям:</p>

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

• Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: що понеділка після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 5 балів;
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 5 балів;
- 3) онлайн-тести – 5 балів;
- 4) тестові модульні контрольні роботи – до 10 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основна інформація з освітнього компонента викладена на освітній платформі Moodle:

<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=7015>

1. Ефективне управління ризиками екологічних небезпек. Методика управління ризиками. 2023. <https://ukraine-oss.com/yak-zabezpechyty-efektyvne-upravlinnya-ryzkyamy-ekologichnyh-nebezpek-rozbyrayemo-metodyku/>
2. Джусов О., Корх Н., Асєєва А. Теоретичні засади управління екологічними ризиками в умовах «зеленої» економіки. 2022 / <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1975>
3. Environmental economy – statistics by Member State. Eurostat Statistic Explained. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Environmental_goods_and_services_sector&oldid=61204/ (2022).
4. Dzhusov O. A., Krasnikova N. O., Benenson O. O. (2021) Doslidzhennia investytsijnoho potentsialu aktsij kompanij

-
- tsyrkuliarnoho biznesu [Investigating the investment potential of shares of circular business companies]. Ekonomichnyj prostir: Zbirnyk naukovykh prats'. № 172. Dnipro: PDABA. pp. 29–34.
5. Semenova S. M. (2020) Klasyfikatsiia ryzykiv: systematyzovanyj pidkhid z metoiu upravlinnia [Risk classification: a systematic approach for the purpose of management]. Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky. № 4(2), pp. 42–51.
6. Tyrkalo Yu. Ye. (2022) Optyimizatsiia upravlins'kykh rishen' v umovakh pidpriemnyts'koho ryzyku i nevyznachenosti [Optimization of management decisions in conditions of entrepreneurial risk and uncertainty]. Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Internauka». № 3, pp. 12–16.
7. Trykoz I. V., Saranov V. V., Saranov V. F. (2021) Udoskonalennia upravlinnia hospodars'kymy ryzykamy pidpriemstva [Improvement of enterprise economic risk management]. Visnyk Berdians'koho universytetu menedzhmentu i biznesu. № 1, pp. 78–83.
-

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри екології, протокол № 1 від 30.08.2024 р.
